

БІЛОВА Наталія Анатоліївна

(народилася 25.11.1951 року)

Відомий учений-геоботанік, ґрунтознавець, мікроморфолог. Народилася 25.11.1951 р. у м. Дніпропетровськ у родині сталевара. Закінчила біологічний факультет Дніпропетровського державного університету (кафедра геоботаніки, ґрунтознавства та екології). Професійну діяльність починала науковим співробітником НДІ біології Дніпропетровського національного університету, з 1987 р. – старший науковий співробітник НДІ біології ДНУ. Починаючи з 1998 р. і дотепер працює в Академії митної служби України. З 1998 р. на посаді доцента, з 2000 р. до 2002 р. – професор кафедри товарознавства та митної експертизи, з 2002 р. і дотепер – завідувач цієї ж кафедри. Водночас тривалий період працювала професором кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології ДНУ. За період роботи у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара була створена єдина в Україні лабораторія мікроморфології ґрунтів, яка має можливості досліджувати зразки ґрунтів і геологічних порід на різних рівнях їх морфологічної організації. Наукова діяльність лабораторії мікроморфології ґрунтів ДНУ широко відома як в Україні так і за кордоном. Науковий ступінь доктора біологічних наук присуджено в 2000 р. (тема докторської дисертації “Екологічна мікроморфологія і динаміка едафотопів лісових біогеоценозів степової зони України”), вчене звання професора присвоєно у 2004 р. Напрямок наукових досліджень – екологія та біогеоценологія, техногенна біогеоценологія, екологічне ґрунтознавство, екологічна мікроморфологія. Автор 240 наукових праць, двох монографій, дванадцяти навчальних посібників та методичних вказівок. Підготувала шістьох кандидатів наук. Член двох спеціалізованих вчених рад по захисту докторських дисертацій за спеціальністю 03.00.16 – екологія, систематично виступає в якості офіційного опонента. З 1999 року – академік і член Президії Екологічної академії наук України. Голова підкомісії мікроморфології ґрунтів Товариства ґрунтознавців та агрохіміків ААНУ, голова секції мікроморфології ґрунтів Наукової ради з проблем ґрунтознавства НАН України. Член редколегії міжнародних журналів «Екологія та ноосферологія» та «Ґрунтознавство». Член редколегії наукових збірників «Митний вісник» та «Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель». Автор винаходу способу технічної рекультивациі платоподібних відвалів гірських порід. Авторське свідоцтво СРСР, № 520948, КЛ. А 01 В 79 / 02, 1976 (Спільно з Тупікою Н. П. і Зверковським В. М.). Нагороджена медалями за участь у виставках досягнень науки і техніки України. Почесний митник України. У травні 2004 року приймала участь та отримала Сертифікат міжнародного семінару «Ідентифікація матеріалів і обладнання подвійного використання, пов’язаних з розробкою та виготовленням зброї масового знищення (ядерної, біологічної, хімічної) та засобів їх доставки». З 2005 року очолює роботу по проекту США-Україна «Ідентифікація товарів подвійного призначення, що перетинають кордон України». Протягом 20 років на обласному телебаченні приймала участь у підготовці понад 300 телевізійних програм «Людина та природа». За багаторічну сумлінну роботу нагороджена іменним годинником та почесною грамотою комітету радіо і телебачення України.

Основні праці: Білова Н.А. Екологія, мікроморфологія, антропогенез лесных почв степной зоны Украины / Н.А. Белова. – Д.: Изд-во ДГУ, 1997. – 264 с.; Белова Н.А. Естественные леса и степные почвы / Н.А. Белова, А.П. Травлев. – Д.: Изд-во ДГУ, 1999. – 348 с.; Белова Н.А. Симметричность и аналоговые типы лесного почвообразования в степи в микроморфологическом освещении / Н.А. Белова // Екологія та ноосферологія. – 1999. – Т. 8. № 4. – С. 71-76.; Белова Н.А. Эволюция и генезис почв под лесными фитоценозами в степи / Н.А. Белова, А.П. Травлев // Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель. – Д.: ДНУ, 2008. – Вып. 37. – С. 3–10; Белова Н.А. О происхождении кремнеземистой присыпки в почвах степных лесов / Н.А. Белова, А.П. Травлев // Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель. – Д.: ДНУ, 2012. – Вып. 41. – С. 3–9.

Джерела та література: Професори Дніпропетровського національного університету: Біографічний довідник. – Д., 2008. – С. 49–50.

В. М. Яковенко